

Včeraj zvečer se je pripetil neznan dogodek, a postalo nam je vsem toplo okrog srca. Naši domobranci, ki so stali že dolgo v kritjih, so dobili poželjenje po krompirju. Nekemu podčastniku je šinila misel v glavo, ko je videl velike krompirje poleg okopov. Vojaki, je rekel, kako dobri bi bili sedaj pečeni krompirji. Komaj je izpregovoril te blažene besede, že je nastalo živahno gibanje po vsem okopu. Kar po vrsti so se javili vojaki: gospod četovodja, jaz jih prinesem, gospod četovodja, ali jih bo dovolj en krušnjak? Rečeno, storjeno! Dva domobranci sta se splazila iz okopa, njima so sledili trije, štirje, a potem pet, končno deset mož. Vse njihovo orožje je obstajalo iz lopat. Plazili so se po trebuhu kakih 100 metrov daleč, dokler niso dospeli do polja, kjer se je nahajal krompir. Ostali so čakali v okopu z nestrpnostjo, kaj se zgodi. Vsi so bili pripravljene, da priskočijo tovarišem takoj na pomoč, kakor hitro bi bili napadeni. Preteklo so minute in minute. A glej! — Kar nenadoma se je tudi iz ruskega okopa priplazilo deset mož z lopatami. (Tudi oni so imeli za cilj: krompir na njivi. Prišli so zelo oprezno. In tako smo kopali potem na eni strani njive krompir mi, a na drugi strani pa Rusi. Rusi so se nam pričeli vedno bolj približevati. Na naše velikansko začudenje in strmenje smo opazili, da so se naši in Rusi, potem ko so si nabrali dovolj krompirja, veselo pozdravili in odšli nato vsi brez vsakih skrbi nazaj v okope. Ni trajalo pol ure in med obema sovražnima okopoma se je pričelo zopet strahovito streljanje.

Na bojišču se moli rožni venec

Anton Goljat, doma v Mihovcah, župnija Cirkevce, ki služi pri 87. pešpolku, piše iz Galicije: Dragi stariši in sestre! Srčno vas pozdravim in vam želim vse dobro. Tukaj nas pa Rusi ved o pozdravljajo z granatami in šrapneli, mi pa nje. Cele noči ni miru. Na god Vseh svetnikov smo v streljskih okopih skupno molili rožni venec, pa smo morali prehati, ker je začelo tako grometi, da nismo več vsak svoje besede slišali in začeli smo tudi mi pokati. Tako je zmiraj. Kdar ni zraven, si tudi ne more misliti, pa tudi ne verjeti, kako je tukaj. Med bojem vedno molimo. Marsikateri doma ni poznal Boga, a tukaj ga kliče vse na pomoč in pa Marijo. Moje tudi vi za nas doma skupno. Jaz še vedno na Boga zaupam, zato prehudu ne trpim in vse voljno prenašam. Ako mogoče mene ne bo več nazaj, pomagajte vi po svojih močeh takim revežem, ki bodo prišli domov brez roke ali pa brez noge. Veliko vam ne smem pisati, kako je tu. Preslabo še ne stojimo in mislim, da se bo kmalu odločilo. Jaz sem še zdrav dozdej, Bog daj, da bi ostal tudi za naprej. Pozdravljam vse sorodnike in sosede, posebno pa vas, ljubi starši in sestre! Vaš Anton.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, dne 25. novembra.

Nemci nam morajo biti večno hvaležni za pomoč, ki jim jo Avstrijci nudimo v tej vojski. Naš dobri cesar je zares zvest zavezanik, ki svojih prijateljev tudi v nesreči ne zapusti. V Belgiji so pri zavzetju belgijskih trdnjav naši topovi igrali glavno vlogo. Belgija je zasedena, ker smo mi izredno veliko pomagali. Pred Lvovom, za Lvovom in Przemyslom smo mi prevzeli na-se ves silovit svetil ruske premoči, da niso mogle ruske čete udreti proti Berolinu. Sedaj se sicer bori mahten del nemške armade pod generalom Hindenburgom ob naši strani, a tudi sedaj se nosimo mi težje breme. Vse smo storili, da smo olajšali Hindenburgu umikanja izpred Varšave in sedaj zopet podprli njegovo obkoljevalno prodiranje proti črti Varšava—Ivangorod. Ne vemo, če se bo Hindenburgu obkoljevalno postopanje posrečilo, gotovo pa je, da smo mi v polni meri storili svojo dolžnost. Umaknili smo se v Karpatih, da smo ruske čete tam dalje proč zvalili od glavne ruske moči, pustili smo obkoliti Przemysl, smo zaposlili tem več ruskih čet in med Krakovom in Čenstohovom smo začeli krepko napadati, da se tudi od tukaj proč ne morejo vzeti ruske čete za pomoč proti Hindenburgu. Vendar se v vojaških krogih dvomi, da bi se Hindenburgu posrečila obkolitev, ker so dobili Rusi iz domovine novila svežih čet, ki so jih postavili proti Hindenburgu.

Avstrijske čete so pri Pliči in Wolbromu severoizhodno od Krakova dosegle lepe uspehe.

Težavna borba z Rusi.

Dunaj, 23. septembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglasa: Na Rusko-Poljskem se odločitev ni padla. Naša in nemška armada napadeta sovražnika na izhodni strani Čenstohova in severoizhodno od Krakova. Pri zavzetju mesteca Pilica (severno od Krakova) so naše čete včeraj (nedeljo) ujele 2400 Rusov. Ogenj naših težkih topov ima velik uspeh. Ruske čete, ki so prekoračile spodnji tok reke Dunajec, niso mogle prodreti naše bojne čete. Vojni položaj se je tako razvil, da je naša armada posamezne gorske prelaze v Karpatih začasno prepustila sovražniku. Dne 20. novembra je posadka v Przemyslu — napravila izpad in je ruske obkoljevalne čete potisnila daleč nazaj. Rusi si sedaj ne upajo več tako daleč pred trdnjavo, da bi jih začeli trdnjavski topovi.

Položaj na bojišču ugoden.

Berolin, 23. novembra.

Vojaški strokovnjak-poročevalec angleškega lista „Morningpost“ je mnenja, da je strategični položaj avstrijske in nemške armade na izhodu proti Rusom sedaj ugodnejši, kakor je bil tedaj, ko sta zavezniški armadi udrli na Rusko-Poljsko. Nemci se borijo sedaj v bližini nemške meje in se jim pri nadaljnjem bojevanju ni treba bati posebnih težav, a Rusi imajo za svojim hrbtom povsod le slabo izboljšane ceste za zvezo med posameznimi armadami. — Rusi imajo zvezo s svojo armado, ki stoji pri Krakovu in v Galiciji, le po velikem ovinku. Ruska armada razpolaga sedaj z jako močnimi rezervami.

Rusko uradno poročilo.

Milan, 23. novembra.

Iz Petrograda se brzojavlja: Poročilo ruskega generalnega štaba, izdano dne 20. novembra, se glasi: Nemška armada se trudi, da bi rusko bojno črto, ki se razprostira med rekama Wartho in Wislo, predrla. Ruska ofenziva, s katero so pričeli v četrtek, dne 19. novembra, je imela delni uspeh. Posrečilo se je namreč ruskim četam, da so severoizhodno od mesta Lodz odvzele Nemcem težko baterijo in 10 strojnih pušk. Poleg tega so Rusi ujeli več sto Nemcev. Na črti Čenstohov—Krakov se vršijo hudi boji, ki pa se pravilno razvijajo.

Bitka se ugodno razvija.

Dunaj, dne 24. novembra popoldne.

Avstrijski generalni štab uradno razglasa: Bitka na Rusko-Poljskem se kljub hudemu mrazu na obeh straneh krepko nadaljuje. Naše čete so zavzele več važnih postojank, so pridobele posebno v prostoru proti Wolbromu in na obeh straneh mesteca Pilica prostor ter so ujele mnogo Rusov.

Splošno je položaj nespremenjen. V naši državi se nahaja sedaj 110.000 vojnih ujetnikov (Rusov in Srbov), med njimi 1000 častnikov.

Boji za Karpatate so manjšega pomena.

Dunaj, dne 24. novembra.

List „Neues Wiener Journal“ je dobil iz Budimpešte sledečo brzojavko: Istočasno ko je naša glavna armada na povelje vrhovnega poveljstva nastopila splošno umikanje, kar je bilo že poprej v vojnem načrtu določeno, se je moral umakniti tudi oni del naše armade, ki je imel zasedeno karpatsko gorovje na galicijski strani. Akoravno se bo bitka, ki se že celih 9 dni bide na Rusko-Poljskem, odločila na ruskem ozemlju, vendar se lahko z vso gotovostjo trdi, da bodo Rusi začeli napadalo prodirati preko Karpatov. Boji pa, ki se bidejo ob in na Karpatih, nimajo skoro nobenega upliva na razvoj bojev na Rusko-Poljskem in so tudi v vsakem drugem oziru le malo pomembni.

Mimo Krakova in čez Šlezijo se vsak dan odpošlje na tisoče ruskih ujetnikov v Avstrijo.

Na Rusko-Poljskem proti povoderj.

Krakov, dne 24. novembra.

Poljski list „Czas“ poroča: Oporni jezovi rek Visle, Sana, Wisloka in Wistok, ki tečejo čez zahodno in srednjo Galicijo ter Rusko-Poljsko, so vsled vojske zelo poškodovani. Ti jezovi, ki so bili svoj čas zgrajeni z velikimi žrtvami in težavami, so dosedaj leta in leta obvarovali obširne pokrajine in doline gor in omenjenih rek pred jese skimi in spomladnimi povodnjami. Ker se je z okopi in topovskimi krogli te jezove na mnogih mestih zelo poškodovale, se je bal, da nastopi vsled izredno mnogo padlega s ega velike povodnji, ki bodo ogroževale tudi armade v Galiciji in na Rusko-Poljskem.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 25. novembra.

Belgrad še ni padel! O bojih, ki se bidejo okrog Belgrada, uradna poročila molčijo. Naši topovi so porušili že vse vojašnice in javna poslopja v Belgradu. Da je padec mesta Lizu, izpričuje dejstvo, da se morajo vse ženske in otroci izseliti iz Belgrada.

Pri Lazarevcu (25 km severoizhodno od Valjeva) so naši zasedli višine, na katerih so imeli Srbi močne postojanke. Naša glavna armada, ki stoji na južni in južnoizhodni strani Valjeva, je imela večdnevni odmor, da se okrepi za novo bitvo.

Naši so pregnali zadnji teden Srbe in Črnogorce iz južnoizhodne Bosne.

Vse z veliko radovednostjo pričakuje, kaj bo storila Bolgarija. Nekateri glasovi pravijo, da bo postavila Bolgarija proti Grkom 100.000 mož in proti Srbom ravno toliko, kakor hitro bodo naše čete dospelo do Niša.

Naše prodiranje v Srbijo.

Graški listi poročajo: Srbi se vojskujejo v poletnih uniformah. Iz Belgrada so odstranili prebivalstvo. Na deželni cesti se vozi na vozeh na tisoče žen in otrok iz Belgrada proti Kragujevcu. Naše postojanke so izvrstne. Za Valjevom so zadele naše

čete na trdovraten odpor, a naša artilerija neprestano obstreljuje sovražnikove strelske jarke.

Novo zbiranje srbske armade.

Graški listi poročajo iz Sofije: Srbski listi v Nišu presoja položaj srbske armade še vedno kot ugoden. Trde, da gre zdaj le za to, da se zberejo srbske čete na mestu, ki je za nje ugodnejše. Srbski f'skovni urad poroča o bojih zadnjih dni, da se je položaj začasno izpremenil, a da se že čez nekaj dni slika Srbom ugodno spremeni. Širša javnost pa seveda zavijanjem ne verjame in se ne pusti varati, ker skrbe ranjenci za resnično poročila o položaju. Kljub temu hočejo Srbi braniti svojo deželo do zadnjega moža.

Ciganski otok naši osvojili.

Ciganski otok leži med Zemunom in Belgradom. Naši so ga zapustili iz taktičnih razlogov, nakar so ga zasedli Srbi. Zadnje čase so ga naše čete zopet z žrtvami iztrgale Srbom.

Nove srbske izgube pri Valjevu.

Solun, 21. novembra.

Srbi so imeli v novjših bojih v prostoru pri Valjevu zopet velike izgube. Do sedaj so poslali v Bitolj v Novi Srbiji nad 800 ranjencev, katere so spravili v zasebna stanovanja, ker so bolnišnice in javna poslopja že prenapolnjena samih ranjencev.

Slovanska Belgija.

Petrograjski list „Utro Rosije“ piše pod nadpisom „Slovanska Belgija“: Dvozeva je predpisala Srbiji isto vlogo, kakor Belgiji. Črni dnevi čakajo nam sorodno Srbijo. V teh težkih dneh so jo nam odrgali naši odkriti in tajni sovražniki. Srbija je pa nastopila junaško na pozorišču in junaško prenaša slovanska Belgija svojo drugo preizkušnjo. V teh za Srbijo žalostnih in težavnih trenutkih bide srce cele Rusije za Srbijo. Tudi nad Belgijo se vlada, a Belgija še ni premagana. Zgled in usoda Belgije je občudovanja vredna. Tudi Srbi naj se pripravljajo na to usodo, in naj bodo pripravljene, da nastopajo na tisto pot, na kateri sveti luč slave.

Srbi in Črnogorci pregnani iz južne Bosne.

Sarajevo, 24. novembra.

List „Bosnische Post“ poroča dne 21. nov.: Ko o naše čete pregnale Srbe in Črnogorce iz izhodne osne, posebno iz okolice Sarajeva, ter so osobito v ojih za Romanjo-planino prizadrale sovražniku velike izgube, je bilo potrebno, da se upadle sovražne čete rezele tudi iz južnoizhodnega bosanskega kota. Ob enem, ko je naša glavna armada začela prodirati v Srbijo, so naša kroela, ki so stala na južno-izhodni strani Sarajeva, krepko preganjala iz našega ozemlja Srbe in Črnogorce, ki so upadli v južnoizhodni kot Bosne. Z gotovostjo se pričakuje, da bo ta del Bosne kmalu popolnoma očiščen sovražnika. Iz treh južnobosanskih mest je bil sovražnik že pred več dnevi pregnan. Od četrta (dne 19. novembra) naprej se nahaja v teh mestih avstrijska posadka. Sovražne čete, ki so bile pomnožene z komitaškimi oddelki, so deloma že vržene čez mejo. Del teh čet pa se je umaknil proti Cajnici (ob srbsko-črnogorski meji, južnoizhodno od Sarajeva), odkoder pa bodo tudi že v kratkem pregnane.

Nemško-francosko bojišče

Maribor, dne 25. novembra.

Ako pogledamo Avstrijci na Francosko bojišče in primerjamo ondotni položaj Nemcev z našim položajem v Galiciji, potem nam pri Bogu ni treba biti malodušnim. Nemci in Francozi so po splošni sodbi na bojišču približno enakoštevilni. Vendar Nemci do besedno le korakoma napredujejo. Proti nam pa je nastopala v Galiciji večkratna premoč, vključ temu smo dosegli marsikateri uspeh in svoje umikanje izvedli vsakokrat strogo po načelu in v najlepšem redu. S francoskega bojišča te dni zopet ni nič posebnega poročati, razven, da je v obče nemški položaj ugodnejši kakor francoski.

Hude posledice slabega vremena za Francijo.

Rim, dne 23. novembra.

Rimski list „Messagero“ poroča, da francoska armada hudo trpi vsled grozne zime, ki se je pojavila v severni Franciji. Vse bolnišnice so napolnjene z bolniki. V Franciji se bojijo, da bo tudi letošnja zima tako huda, kakor je bila l. 1870 za časa francosko-nemške vojske. Vsled slabih cest se vozovi s strelivom le prav težko spravijo do bojne črte in vojskovanje postaja od dne do dne težavnejše. Vključ temu, da vlada trenutno mir, se vendar zdi, da snujejo Nemci nove naklepe.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, dne 25. novembra.

Na Kavkazu je prišlo med Turki in Rusi do spopadov pri Akabi, Zazvetlarju in Köpriköju. V teh bojih so bili Rusi poraženi in so se morali umakniti,

Ruske vojne ladje v Črnem morju, ki so obstreljevale turško mesto Trapezunt, so se zapletle v boj s turškimi ladjami. V tem boju je bila poškodovana ena velika ruska oklopna ladja. Pod poveljem egiptovskega khediveja (podkralj) pa baje prodira 200.000 Turkov iz Sirije in Palestine proti Egiptu. Pri mestecu El Ariska ob egiptovsko-turški meji so se že vršili spopadi med angleškimi in turškimi četami. Turške čete so že, kakor poročajo listi, zasedle ob zalivu jezera Balah, ob obeh straneh Sueški prekop.

Turki zasedli goro Libanon.

Frankfurt, dne 24. novembra. „Frankfurter Zeitung“ je dobila iz Kaira v Egiptu poročilo, da so turške čete zasedle goro in pokrajino Libanon. Angleški upravljatelj je zbežal v Damask. Nadškof v Libanonu pa je ostal na svojem mestu.

Molitve za zmago v Jeruzalemu.

Jeruzala, 20. novembra.

Včeraj so bile v Jeruzalemu v Omar-mošaji velike prireditve za vojno in molitve za zmago Turčije, Avstro-Ogrske in Nemčije in pa za vladarje teh treh cesarstev. Avstro-ogrski in nemški poslanik sta se na povabilo udeležila nadaljnjih prireditev v neki vojašnici, nakar so poslaniška v častnem spremstvu spremenili nazaj v obe konzularni palači. Tudi tu so se ponovili izrazi prijateljstva.

Zopet več francoskih brodovij v Adriji.

Milan, 23. novembra.

List „Sera“ poroča iz Sv. Ivana v Medui: V Jadransko morje sta došla dva oddelka francoskega torpednega brodovja. Iz tega se sklepa, da bodo Francozi zopet pričeli z napadi na Kotor. Preko Sv. Ivana se pošilja neprestano mnogo orožja in streliva za Albance, kateri se skoro vsak dan ob črnogorski meji borijo s Črnogorci.

Ustaja Burov.

Berolin, 23. novembra.

Berolinski list „Vossische Zeitung“ poroča, da se nahaja pod poveljstvom generala Deweta 100.000 Burov. Angleži so oborožili mesti Klapstadt in Johannisburg s težkimi topovi, ker pričakujejo prihod ustaških Burov.

Razne novice.

* **Duhovniške vesti.** Č. g. Anton Kuhar, kaplan v Solčavi, je prestavljen na Ljubno v Savinjski dolini.

* **Sv. Oče za katoliška društva.** V poslanici na šole in nadškofe piše sv. Oče o društvenem življenju: Ker pa je spodbuda za očno priznavanje vere in temu odgovarjajoče življenju ljudi najbolj odvisna od tega, da se bratsko navdušujejo in med seboj tekmujejo z lepim vzgledom, zato živahno pozdravljam, ako neprestano nastajajo nova katoliška društva. In ne želimo samo, da se ta društva razvijajo, ampak hočemo, da stoji njih okrepitev pod našim varstvom in našim pospešiteljstvom; ta okrepitev ne bo izostala, če se bodo vedno in zvesto izpolnjevali oni predpisi, ki jih je sv. Stolica dala in bode dala. Vsi oni pa, kateri v takih društvih posvečujejo svoje moči Bogu in cerkvi, naj ne pozabijo na besede božje modrosti: „Poslušen mož bo govoril o zmagi“; kajti ako ne bodo Boga poslušali, s tem, da se podvržejo cerkvenemu poglavarju, bodo zaman iskali pomoči in njihovo delo bo brezuspešno.

* **Izobraževalna društva.** S. K. S. Z. opozarja izobraževalna društva, da prirejajo vsaj o božičnih praznikih za namene mariborskega slovenskega odbora, ki skrbi za podporo vojakov na bojišču, času primerno igro „Za dom med bojni grom“, spevoigro, katero je sestavil g. nadučitelj A. Kosi v Središču. Igra je lahka in lepa z deklamacijo in petjem. Društva, ki hočejo prirediti igro, se naj obrnejo na S. K. S. Z. v Mariboru.

* **Slovenski odbor za podpiranje vojakov na bojišču** je prejel nadalje te darove: Franc Predan v Mariboru 2 K, Jože Pečnak, kaplan, Novacerkev, dar Mohorjanov za božičnico vojakom 15 K, Štefan Rojnik, c. kr. računski svetovalec v Gradcu, 10 K, stavbenik Glaser v Mariboru 5 K, neimenovana 4 K, Neža Bezjak 2 K, fškarna sv. Cirila je podarila vse fškovine v znesku 36 K, Spodnještajerska ljudska posojilnica 400 K, Ivan Novak, Sv. Lenart pri Brežicah, 11 K, Dorner Franc, kmet v Selnici ob Muri, 1 K, Dreier Franc 40 v, Dreisibner Jožef 20 v, neimenovan 8 K.

* **Solska vodstva na Sp. Štajerskem.** Ker so vprašala nekatera solska vodstva glede darov za vojake za razne nasvete, opozarjamo še enkrat krajne šolske svete in šolska vodstva, da je slovenski odbor v Mariboru z odlokom c. kr. namestnika izrečno pooblaščen, da pobira darove za vojaški dan, oziroma za božičnico med slovenskim prebivalstvom Sp. Štajerja. Zato opozarjamo še enkrat vse nabiralce, da osredotočijo svoje prispevke s pošiljatkami v Maribor, da slovenski odbor tem častnejše reši svojo nalogo. — Slovenski odbor za pobiranje darov. Maribor, Koroška cesta 5.

* **Poroka.** Poročil se je pred odhodom na bojišče dne 25. t. m. v cerkvi Sv. Magdalene v Mariboru

vojak-rezervist, inštruktor novincev, g. Ljudevik Kacijanar, z gđe. Pepco Stuhce, sestro velečast. gosp. kaplana Stuhca pri Kapeli. — Obilo sreče in srečno vrnitev z bojišča!

* **Odlikovani Salezijanci iz Veržeja.** Ravnatelj salezijanskega zavoda v Veržeju je dobil pred kratkim od gojenca tamošnjega samostana, ki se sedaj bori v nemški armadi v Izhodni Prusiji proti Rusom, pismo z bojišča, v katerem mu naznanja, da je bil od nemškega cesarja odlikovan z redom železnega križa. Odlikovani salezijanci se je pri naskoku na sovražne okope pri Mali Guji v Izhodni Prusiji posebno odlikoval.

* **Odlikovani vojniki naših domačih polkov.** S srebrno kolajno druge vrste je cesar odlikoval sledeče junake od 47. pešpolka: Polkovni trobentač Ožbalt Gaube, frajtar Adam Požarnik, pešci Jakob Mesarič, Franc Sedlaček, Jožef Slamič, Anton Vertnik, kadet Martin Pevk, korporal Anton Supan, frajtar Martin Korošec, Karl Živko, pešec Avgust Leber, Ivan Senekovič, rezervist Rudolf Pšenčnik. — Od 87. pešpolka: narednik Alojz Govejšek, Vinko Majcen, četovodja F. Babič, Avgust Dolinšek, Anton Gaube, Jakob Irgl, I. Jazbec, Ivan Kovačič, Tomaž Grašič, korporali Ant. Hudale, Jožef Pridošek, Jožef Vertačnik, frajtar Luka Stergar, pešci Alojzij Kren, Valentin Poličnik, Anton Zorko, rezervist Martin Novak in častniški sluga Peter Zemljč. — Od dragonskega pešpolka št. 5: štabni stražmojster Jakob Senčar, korporal Valentin Ferjancič, dragonci Franc Barjak, Jožef Sunko in Vinko Strohmayr. — Od pionskega bataljona št. 3: četovodja Pavel Herman, korporal Gregor Rančigaj, frajtar Ivan Hajden, pionirji Karol Bračun, Luka Jurjevič, Jožef Pikel, Ivan Slaper, Miha Stuhce, Adolf Supanec, Ciril Žagar in Jakob Zorko.

* **Dva slovenska junaka.** Franc Skrget, 24letni posestniški sin, doma na Gomili, župnija Sv. Bolhenk pri Središču, desetnik pri 87. pešpolku, je dobil srebrno kolajno II. razreda za izredno hrabrost pred sovražnikom. Skrget je bil dne 29. avgusta poslan na patroljo in tam je trčil skupaj z mnogo močnejšo rusko patroljo, s katero so se slovenski fantje v nekem gozdu spoprijeli in slavno zmagali. Več Rusov so ujeli in prinesli našemu poveljstvu važna poročila o ruskih postojankah. — Drugi odlikovani je Alojzij Rudolff, 24letni posestnik in kovač v Heremaneh pri Sv. Bolhenku. Imenovan je rešil nadporočnika, ki je težko ranjen ležal v nekem potoku. Rudolf se ni oziral na to, da so se nahajali Rusi v neposredni bližini. Naložil je častika na ramo in kljub silnemu ruskemu ognju je odbežal z ranjenim poročnikom iz prednje boje čisto ter ga zanesel na varno. Rudolf je dobil za svoj junaški čin srebrno kolajno II. razreda. Oba vrla junaka sta se vrnila zopet v boj. Drugi dan je zadel oba ruski šrapnel. — Naši Slovenci so res vzorni junaki.

* **Pet bratov v vojski.** Pesetica Neža Stuhce iz Laha c. župnija Sv. Tomaž pri Ormožu, ima 5 sinov, kateri so bili poklicani v vojsko. Najstarejši sin Vincenc služi pri 26. črnovojniškem polku in je star 27 let. Sin Martin služi pri 4. trdjavskem polku, star je 35 let. Jožef je narednik pri sanitetnem oddelku št. 17, star je 31 let. Lovro služi pri 87. pešpolku; bil je v Skadru v Albaniji. V Srbiji je bil težko ranjen in leži sedaj v bolnišnici v Ormožu in je star 24 let. Najmlajši sin Marko služi pri pionirskem bataljonu št. 3 in je star 23 let. Dobil je v Galiciji srebrno hrabrostno kolajno I. razreda. Vsi skupaj so odslužili 14 let pri armadi. Pač redke slučaj in težko, če pridejo vsi nazaj na našo krasno slovensko Štajersko. Sli so za dom med bojni grom. Težka b'la je ločitev od doma, pa vesela bo vrnitev po končani zmagi. Bog daj!

* **V ruskem ujetništvu** se nahaja vrl naš somišljenik in agitator za „Slovenskega Gospodarja“, Matevž Deželak, doma od Sv. Miklavža nad Laškim. Dne 25. novembra smo dobili od njega dopisnico, katera je bila oddana dne 6. novembra in nosi 5 ruskih ter 1 avstrijski pečat. Deželak piše: „Slavno uredništvo! Pozdrave vam pošiljam iz daljne Rusije! Na svidenje po vojski! Vaš nekdanji prijatelj M. D., vojni ujetnik. Akarsk, gubernija Saratov, Rusija.“

* **Rudolf Simončič**, bivši načelnik mariborskega Orla, še živi in se ni nahajal na ponesrečenem podonavskem čolnu „Temeš“, kakor se nam je zadnjič poročalo. Simončič se nahaja na topovskem čolnu „Bodrok“, kateri pošilja sedaj z Donave tisočere žareče pozdrave iz svojih topov proti srbskim postojankam pri Belgradu.

* **Pozdrav iz Dinjana v Istri.** Vrl naš prijatelj, somišljenik in naročnik „Slovenskega Gospodarja“, Vinko Štabuc, doma od Sv. Tomaža pri Ormožu, nam pošilja iz Dinjana v Istri, kjer sedaj služi kot črnovojnik, dopisnico, katera nam sporoča: „... mnogo pozdravov od slovenskih črnovojnikov, kateri tukaj (v Dinjanu) z veseljem čitamo „Slov. Gosp.“ in „Straž.“

* **Hrabrost slovenskega računovodje.** Dne 8. septembra t. l. je ruska artilerija zapazila avstrijsko poljsko kuhinjo. Takoj jo je začela silno obstreljevati. Kuharji so morali zbežati v kuhinjo z vso opremo pustiti. To je videl Karol Blatnik, računovodja pri prvem bosovskem polku. Takoj je v družbi z drugimi računovodji hotel rešiti poljsko kuhinjo, kar se jim je tudi posrečilo. Nista se menila za točo krogel in strašni ogenj šrapnelov in granat ter sta srečno rešila kuhinjo in sebe. Računovodja Karol Blatnik, kateri je doma pri Sv. Juriju pod Taborom v Savin-

jski dolini, je bil za ta hrabri in junaški čin odlikovan s srebrno kolajno. Istotako je bil odlikovan s srebrno kolajno za hrabrost Franc Močnik, računovodja pri 7. pešpolku, doma od Sv. Martina na Paki. Obe odlikovancema iskreno čast tamo.

* **Kaznovana trdosrčnost.** V zverinjaku v Lainzu blizu Dunaja se delajo okopi, kakor v vsej okolici Dunaja. Vrhovno nadzorstvo ima šotnik. Nekega dne je prišel k njemu delavec, ki je zaradi svoje tozadevne sposobnosti bil določen za delovodjo onega oddelka, in je prosil za en dan dopusta. Šotnik je vprašal dotičnega delavca, zakaj potrebuje dopust, in ta mu je povedal, da mora poiskati stanovanje za svojo rodbino, ker mu jo je hišni gospodar vrgel na čisto. Šotnik je poklical službeni avtomobil in se odpeljal z delavcem k njegovi rodbini. Tamkaj je že cela tolpa pobalinoy obkakovala kup delavčevega pohištva, ki se je že nahajalo na cesti. Šotnik je stopil k hišnemu gospodarju in ga vprašal, zakaj da je vrgel ubogega delavca na ulico. „Ker mi ni plačal nafemnine.“ — „Potrpíte ž njim“, je dejal šotnik, a gospodar je odgovoril, da hoče imeti svoj denar in da ne mara delavca v svoji hiši. Šotnik je potegnil iz žepa denarno listnico in vprašal, koliko je delavec dolžan. „Dvajset kron.“ Šotnik je plačal dvajset K hišnemu gospodarju, se obrnil k delavcu in rekel: „Sedaj morete zopet nazaj v stanovanje.“ Toda hišni gospodar se je odločno uprl, češ, naj gre delavec kamor hoče, da ga ne sprejme več v svojo hišo. „In zakaj?“ je vprašal šotnik nevoljno. „Zato, ker sem jaz hišni gospodar!“ — Šotnik ni rekel nič, vsedel se je v svoj avtomobil in se odpeljal. Komaj pa je minulo 24 ur, pa je dobil dotični hišni gospodar na podlagi zakona o vojnih dajstvih poziv, naj pride — kopat okope, in za njegovega prvega predstojnika je bil določen — na cesto vrženi delavec!

* **Poizvedovanje o vojnih ujetnikih.** V sedanjem času se množe slučajji, da se mnogi obračajo na c. i. kr. zunanje ministrstvo ali na dunajsko poslaništvo Združenih držav Severne Amerike s prošnjo, naj se jim preskrbi podatke o posameznih vojnih naših armade, ki so v vojnem ujetništvu, ali pa da se naj pošlje denar tem ujetnikom. Vsa tozadevna pojasnila pa daje edino le skupni poizvedovalni urad na Dunaju, ki stoji na podlagi mednarodnih dogovorov v zvezi z enakimi napravami sovražnih dežel, zlasti z „Zarobljeničko Komando“ v Nišu, kakor tudi z „Bureau Central pour renseignements sur les prisonniers de guerre“ v Petrogradu. Vse prošnje, ki se torej tičejo naših vojakov v ujetništvu, naj se torej naslavljajo naravnost na: „Gemeinsames Zentral-Nachweisebureau, Hills- und Auskunftsstelle für Kriegsgefangene und Internierte, Wien, I. Bezirk, Jasomirgottgasse 6.“

* **Priprava na naskok.** Dopisniku lista „Sendbote des göttl. Herzens Jesu“ je pripovedoval neki rezervni nadporočnik, ki se je ranjen vrnil iz vojske, to-le: 5. kompanija II. bataljona nekkega bavarskega infanterijskega polka je z velikim naporom dospela na vrh strmega hriba, da bi se privrkat spoprijela s sovražnikom. Šotnik odredi kratek odmor v nekem gozdiču ter opozori možstvo: „Se četrte ure, potem pa smo v ognju s sovražnimi četami. Pripravite se in ravajte se po tem!“ Vsi vojaki potegnejo molitvene knjižice ali pa moleke iz žepov ter opravijo kratko molitev. Tih mir je zavladal med njimi. Možstvo in častniki so se „pripravili.“ Bilo je tako lepo, da me je prevzel. Nato pa smo se spustili po hribu nizdol nad sovražnika, ki smo ga vrgli.

* **Ranjenci v gradu Konopišt.** Koncem minulega meseca so se otroci pokojnega prestonasletnika Franca Ferdinanda vrnili na grad Konopišt, kjer je, kakor znano, prirejen lazaret za večje število ranjencev. Ganljivo je videti sirote, kako skrbne in si prizadevajo, da bi bilo ranjencem udobno in bi jim omili trpljenje. Tako so otroci pred kratkem v Benetovcu po različnih trgovinah nakupili mnogo stvari in jih potem osebno v spremstvu grofice Chotek razdelili med ranjene vojaške. Darovalcem so se zabliskale oči, ako so videli, da so z darili ranjence razve selili. Ko je prva skupina ranjencev ozdravljena zapuščala grad Konopišt, je vsak mož prejel dragoceno darilo v spomin na dni, katere je preživel v najlepšem gradu na Češkem.

* **Gališki begunci na Spodnjem Štajerskem.** Število vseh galiških beguncev, ki so nastanjeni deloma v Mariboru in okolici, v Ptuj, v Celju, Slov. Bistrici, v Zalcu in Spielfeldu znaša 7478 oseb. — Zdravstveno stanje beguncev je povolno.

* **Novi srebrni novci.** Češki list „Narodni Listy“ poroča, da vlada namerava dati kovati srebrne novce po 25 vin., da se tako odpomore pomanjkanju drobiža.

* **Silni viharji na Blatnem jezeru.** Listi poročajo iz Velike Kaniže: Krog Blatnega jezera divljajo strahoviti viharji. Dne 20. novembra je vseposod zapadel meg. V vaseh je povzročil vihar veliko škode; izrul je mnogo mogočnega drevja.

* **Šrapnel zadel medveda.** Iz Budimpešte se poroča, da je v tamošnji bolnišnici pripovedoval ranjen korporal, ki se je udeležil borbe z Rusi na Karpatih, da je pri mestecu Raho naletel v gozdu na velikega ranjenega medveda, kateremu je ruski šrapnel odtrgal prednji rozi ter razmesaril zadnji del telesa. — Zverina je tulla od hudih bolečin ter se prekopicavala med grmovjem. Vojakom se je neravna žrtve ruskega šrapnela smilila in eden izmed njih je z dobro namerjenim strelom ubil „ranjenca“.